

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KRAKOWIE**

RKR-410-6/04/MS-6/04

Kraków, dn. 31 grudnia 2004r.

DECYZJA Nr RKR - 47/2004

Stosownie do art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003r., Nr 86 poz. 804 z późn. zm.) oraz § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 18 poz. 172, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu,

w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

- I. Na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 w/w ustawy o ochronie (...):
 - a) uznaje się praktykę polegającą na ustaleniu przez Małopolską Izbę Lekarsko-Weterynaryjną z siedzibą w Tarnowie przy ul. Braci Saków 1 minimalnych cen na usługi weterynaryjne świadczone na terenie województwa małopolskiego, poprzez podjęcie i wprowadzenie uchwały Nr 69/2002 Małopolskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej z dnia 18 września 2002r. w sprawie minimalnych honorariów lekarsko-weterynaryjnych zalecanych do stosowania w wolnej praktyce, za porozumienie ograniczające konkurencję w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie (...) oraz
 - b) stwierdza się zaniechanie stosowania przez Izbę w/w praktyki z dniem 4.08.2004r.
- II. Na podstawie art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada się na Małopolską Izbę Lekarsko-Weterynaryjną karę pieniężną w wysokości 6.000 zł (słownie: sześć tysięcy zł) płatną do budżetu państwa.

UZASADNIENIE

Do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Krakowie – zwanego dalej „organem antymonopolowym” wpłynęły w dniach: 9.07.2004r., 19.07.2004. oraz 26.07.2004r. – przekazane przez Departament Ochrony Konkurencji Centrali UOKIK w Warszawie - informacje o podjęciu przez Małopolską Izbę Lekarsko-Weterynaryjną z siedzibą w Tarnowie przy ul. Braci Saków 1, zwaną dalej „Izbą” uchwały w sprawie cen minimalnych za usługi weterynaryjne.

W związku z powyższym organ antymonopolowy – postanowieniem nr RKR-131/2004 - wszczął w dniu 30.07.2004r. postępowanie wyjaśniające w przedmiotowej sprawie, którego celem było ustalenie, czy działanie Izby nie stanowi naruszenia przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003r., Nr 86 poz. 804 z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą o ochronie (...)”, uzasadniającego wszczęcie postępowania antymonopolowego. W jego toku stwierdzono, iż Izba podjęła w dniu 18.09.2002r. uchwałę Nr 69/2002, określającą wysokość minimalnych stawek

honorariów zalecanych do stosowania w wolnej praktyce przez należących do Izby weterynarzy. Ustalono także, iż powyższa uchwała została uchylona w dniu 4.08.2004r. uchwałą Nr 156/2004/III.

Postanowieniem nr RKR-243/2004 z dnia 3.09.2004r. organ antymonopolowy wszczął postępowanie antymonopolowe pod zarzutem zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję na rynku usług weterynaryjnych w województwie małopolskim, polegającego na uchwaleniu minimalnych cen usług weterynaryjnych na terenie tego województwa poprzez podjęcie i wprowadzenie przez Małopolską Izbę Lekarsko-Weterynaryjną uchwały Nr 69/2002 z dnia 18 września 2002r. w sprawie minimalnych honorariów lekarsko-weterynaryjnych zalecanych do stosowania w wolnej praktyce, co może stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie (...).

Odpowiadając na postawiony zarzut, Izba wniosła o jego oddalenie oraz wyjaśniła, iż przedmiotowa uchwała Nr 69/2002 nie była skierowana przeciwko uczestnikom rynku usług weterynaryjnych, ani nie zmierzała do ograniczenia konkurencji na tym rynku. Zdaniem Izby celem uchwały było „stworzenie warunków do prowadzenia właściwej konkurencji w wykonywaniu zawodu na obszarze województwa małopolskiego”. Stawki określone w uchwale nie posiadały charakteru bezwzględnie obowiązującego lecz wyłącznie pomocniczy i miały stanowić dla lekarzy z obszaru działania Izby pewne wytyczne dotyczące ustalania wysokości honorariów za usługi weterynaryjne. Powyższa uchwała została podjęta na skutek wystąpień lekarzy weterynarii, którzy postulowali wprowadzenie ogólnych zasad, które mogliby wykorzystywać przy naliczaniu kosztów i honorariów za świadczone przez siebie usługi. Podniosła także, że nie kontrolowała sposobu wykonania swoich uchwał, jak również, że nie wpłynęła do Izby żadna skarga dotycząca cen stosowanych przez lekarzy weterynarii, będących jej członkami.

W toku przeprowadzonego postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje:

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 21 grudnia 1990r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko - weterynaryjnych (Dz. U. z 2002r. Nr 187 poz. 1567, z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą o zawodzie (...) – przynależność lekarzy weterynarii do samorządu zawodowego jest obowiązkowa, albowiem w świetle art. 2 ust. 1 ustawy zawód ten może wykonywać wyłącznie osoba, która uzyskała prawo jego wykonywania przez wpis na listę lekarzy weterynarii. Dookreśla to art. 17 ust. 1 tej ustawy, który stanowi, iż lekarz weterynarii, posiadający prawo wykonywania zawodu, przed podjęciem wykonywania zawodu na terenie okręgowej izby lekarsko-weterynaryjnej obowiązany jest uzyskać wpis do rejestru członków tej izby. Oznacza to każda osoba wykonująca zawód lekarza weterynarii na terenie województwa małopolskiego jest ex lege członkiem okręgowej izby lekarsko-weterynaryjnej właściwej dla tego województwa.

Do podstawowych obowiązków lekarza weterynarii, wymienionych w art. 19 pkt 1 ustawy o zawodzie (...) należy przestrzeganie zasad etyki i deontologii weterynaryjnej oraz innych przepisów związanych z wykonywaniem zawodu lekarza weterynarii, a także uchwał władz i organów samorządu lekarzy weterynarii. Ponadto na podstawie postanowień „Kodeksu Etyki i Deontologii Weterynaryjnej” – uchwalonego na mocy uchwały nr 16/2001/V V krajowego Zjazdu Lekarzy Weterynarii z dnia 17 czerwca 2001r. w sprawie

przepisów wprowadzających Kodeks Etyki i Deontologii Weterynaryjnej – zwanego dalej „Kodeksem Etyki”, lekarz weterynarii jest zobowiązany m.in. do:

- dbania o autorytet samorządu zawodowego (art. 10 ust. 1),
- ustalania honorarium za świadczenie usług weterynaryjnych, z uwzględnieniem wytycznych samorządu zawodowego wkładu swojej pracy, ponoszonych kosztów własnych, a także sytuacji materialnej posiadacza i wartości zwierzęcia (art. 26 ust. 1 zd. 2),
- przestrzegania zasad uczciwej konkurencji w prowadzeniu prywatnej praktyki lekarsko-weterynaryjnej oraz przestrzegania uchwał samorządu w tym zakresie (art. 32 oraz 46 ust. 2).

Powyższe zobowiązanie, wstępujący do zawodu lekarze weterynarii potwierdzają poprzez przyrzeczenie, w którym zobowiązują się do wykonywania „obowiązków wynikających z przepisów prawa oraz Kodeksu Etyki i Deontologii Weterynaryjnej”.

Nieprzestrzeganie uchwał organów samorządu stanowi natomiast – w świetle art. 10 ust. 3 Kodeksu Etyki – przewinienie zawodowe, które uzasadnia odpowiedzialność zawodową i stanowi podstawę do wszczęcia przeciwko lekarzowi weterynarii, niestosującemu się do podjętych uchwał, postępowania dyscyplinarnego oraz zastosowania kar dyscyplinarnych wymienionych w art. 46 ust. 1 ustawy o zawodzie (...), od upomnienia aż do pozbawienia prawa wykonywania zawodu włącznie.

Zgodnie z treścią art. 8 ust. 1 i ust. 3 tej ustawy, samorząd zawodowy lekarzy weterynarii jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlega tylko przepisom ustawy, a jego jednostki organizacyjne, tj.: Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna i okręgowe izby lekarsko-weterynaryjne – w tym również Małopolska Izba Lekarsko-Weterynaryjna - posiadają osobowość prawną.

Zakres działania Izby jest uregulowany w art. 23 i następnych ustawy o zawodzie (...). Obszarem jej działania jest województwo małopolskie, a do rejestru prowadzonego przez Izbę wpisanych jest 538 lekarzy weterynarii. Organami Izby - stosownie do treści art. 24 ustawy o zawodzie (...) - są:

1. okręgowy zjazd lekarzy weterynarii,
2. okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna,
3. okręgowa komisja rewizyjna,
4. okręgowy sąd lekarsko-weterynaryjny,
5. okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej.

Działalnością Izby kieruje Rada Małopolskiej Izby Lekarsko – Weterynaryjna w Tarnowie i do jej zadań – wynikających z art. 10 w związku z art. 29 ustawy o zawodzie (...) – należy m. in. przyznawanie, pozbawianie, zawieszanie oraz stwierdzenie utraty prawa wykonywania zawodu lekarza weterynarii, prowadzenie rejestru członków izby. Powyższe uprawnienia służą z jednej strony sprawowaniu kontroli nad dostępem do zawodu lekarza weterynarii, a z drugiej są jednym ze środków nadzoru nad jego należytym wykonaniem.

Jedną z form nadzoru nad należytym wykonywaniem zawodu przez lekarzy weterynarii jest nadzór dyscyplinarny, sprawowany przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i Okręgowy Sąd Lekarsko-Weterynaryjny, który rozpatruje sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej lekarzy weterynarii oraz sprawuje sądownictwo polubowne. Mimo, iż Sąd ten jest sądem pierwszej instancji może on wymierzać wszystkie kary wymienione w art. 46 ust. 1 ustawy o zawodzie (...).

Przepisy powołanej ustawy o zawodzie (...), ani jakiegokolwiek inne - powszechnie obowiązujące - nie przyznają samorządowi lekarzy weterynarii, a w szczególności jego jednostkom organizacyjnym, prawa do ustanawiania cenników wynagrodzeń za usługi weterynaryjne.

W dniu 5.09.1991r. Izba podjęła uchwałę nr 6 w sprawie wysokości minimalnych stawek honorariów lekarsko-weterynaryjnych zalecanych do stosowania w wolnej praktyce. Uchwała ta utraciła moc w związku z podjęciem w dniu 18.09.2002r. uchwały Nr 69/2002 w sprawie wysokości minimalnych stawek honorariów lekarsko-weterynaryjnych zalecanych do stosowania w wolnej praktyce. Jak stwierdzono w uchwale, jej podjęcie było spowodowane koniecznością realizacji wniosków członków Izby w tym zakresie i miało na celu stworzenie warunków do prowadzenia właściwej konkurencji w wykonywaniu zawodu. W związku z powyższym Izba ustaliła w przedmiotowej uchwale 2 cenniki pod nazwą:

- „Wytyczne w sprawie wzorcowych cen minimalnych stosowanych w leczeniu dużych zwierząt” oraz
- „Wytyczne w sprawie wzorcowych cen minimalnych stosowanych w leczeniu małych zwierząt,

w których ustaliła minimalne ceny za usługi i zabiegi świadczone przez lekarzy weterynarii należących do Izby. Wprowadziła ona również zapis, iż podane stawki wzrastają o 50% w przypadku usług wykonanych w godzinach 22.00 – 7.00 oraz w niedzielę i święta.

W par. 1 przedmiotowej uchwały Izba zaleciła wszystkim lekarzom weterynarii prowadzącym prywatną praktykę, dążenie do utrzymania wysokości honorariów lekarsko-weterynaryjnych na minimalnym poziomie – określonym w w/w cennikach. Izba stwierdziła nadto w par. 2, że honoraria te nie mają charakteru cen minimalnych, lecz zalecenie, którego zastosowanie w praktyce może wpływać na właściwe wykonywanie zawodu oraz eliminowanie przypadków wykonywania usług poniżej ich kosztów i pozyskiwania usługobiorców w sposób nieuczciwy. Uchwała ta weszła w życie w dniu jej podpisania, tj. w dniu 18.09.2002r. i podlegała opublikowaniu w Biuletynie Izby.

Wykonywanie przedmiotowej uchwały przez lekarzy weterynarii, a zwłaszcza stosowanie przez nich w/w cenników, nie było przedmiotem kontroli ze strony Izby. Do jej organów, w tym do Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej nie wpłynęła żadna skarga dotycząca cen stosowanych przez lekarzy weterynarii, będących członkami Izby. Również Okręgowy Sąd Lekarsko-Weterynaryjny nie rozpatrywał żadnej sprawy, której przedmiotem byłoby nieprzestrzeganie przedmiotowej uchwały.

Po wszczęciu przez organ antymonopolowy w dniu 30.07.2004r. postępowania wyjaśniającego, Rada Małopolskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej podjęła w dniu 4.08.2004r. uchwałę Nr 156/2004/III w sprawie uchylenia uchwały Nr 69/2002 z dnia 18.09.2002r., w wyniku czego wprowadzone przez nią cenniki utraciły moc.

Mając powyższe na uwadze, organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie (...) zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na ustaleniu bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży. Przedmiotem tego zakazu są nie tylko porozumienia zawierane przez przedsiębiorców, ale również zawierane

przez związki przedsiębiorców, które mogą przybierać – zgodnie do art. 4 pkt 4 lit. c ustawy o ochronie (...) - formę uchwały lub innego aktu związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych. Warunkiem koniecznym do uznania porozumienia za naruszające zakaz określony w powołanym art. 5 tej ustawy jest wykazanie, że celem uczestników porozumienia było ograniczenie konkurencji, przy czym bez znaczenia jest okoliczność, czy cel ten został zrealizowany, W świetle bowiem treści art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie (...) regulacje i sankcje zawarte w tej ustawie znajdują zastosowanie w stosunku do praktyk ograniczających konkurencję, które wywołują lub mogą wywołać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Oznacza to, że do uznania porozumienia za ograniczające konkurencję wystarczające jest udowodnienie, iż przedsiębiorcy lub ich związek działali w zgodnym zamiarze rezygnacji z posiadanej przez siebie suwerenności decyzyjnej lub jej części i przyjęcia jednakowych zasad działania na rynku właściwym, którego skutkiem mogło być wyłączenie działania mechanizmów rynkowych i zniekształcenie konkurencji.

Szczególnie negatywne skutki dla konkurencji wywołują grupowe działania przedsiębiorców, polegające na ustalaniu cen przez konkurentów. Są one uznawane za jedną z najcięższych praktyk ograniczających konkurencję. W przypadku, gdy porozumienie takie jest zawierane przez samorząd zawodowy, któremu ustawodawca powierzył sprawowanie pieczy nad należytym wykonywaniem zawodu zaufania publicznego, należy uznać za bezsporne, iż działanie takie – polegające na ustalaniu cen - narusza interes publicznoprawny.

Powołany wyżej przepis art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie (...) nakłada na organ antymonopolowy obowiązek wyznaczenia rynku właściwego, na którym – w wyniku zarzucanego porozumienia – nastąpiła eliminacja, ograniczenie lub naruszenie konkurencji. Stosownie do treści art. 4 pkt 8 tej ustawy rynkiem właściwym jest rynek towarów, który ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakoś są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty, panują zbliżone warunki konkurencji.

Wyznacznikiem rynku właściwego w niniejszej sprawie jest treść przedmiotowej uchwały Izby Nr 69/2002 z dnia 18.09.2002r. w sprawie wysokości minimalnych stawek honorariów lekarsko-weterynaryjnych zalecanych do stosowania w wolnej praktyce, w której stwierdzono, że ma ona na celu „tworzenie warunków do prowadzenia właściwej konkurencji w wykonywaniu zawodu na obszarze województwa małopolskiego”. O granicach rynku właściwego decyduje także specyfika samorządu zawodowego. Stosownie bowiem do przepisów ustawy o zawodzie (...), możliwość wykonywania zawodu lekarza weterynarii jest uzależniona od przynależności do samorządu zawodowego i spełnienia wymogów ustawowych. Zgodnie z art. 17 ustawy o zawodzie (...) lekarz weterynarii posiadający prawo wykonywania zawodu, przed podjęciem wykonywania zawodu na terenie danej okręgowej izby lekarsko – weterynaryjnej, obowiązany jest uzyskać wpis do rejestru członków tej izby, co powoduje, iż członkami Małopolskiej Izby są wszyscy lekarze weterynarii, tj. osoby fizyczne wykonujące zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzące działalność gospodarczą w ramach wykonywania tego zawodu na terenie województwa małopolskiego. Lekarze weterynarii są zatem przedsiębiorcami w rozumieniu art. 4 pkt 1 lit. b ustawy o ochronie (...), a sama Izba jest związkiem przedsiębiorców - stosownie do treści art. 4 pkt 2 tej ustawy, w świetle którego związkiem przedsiębiorców są izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, jak również związki tych organizacji.

Uwzględniając powyższe okoliczności, należy przyjąć, iż rynkiem właściwym od strony geograficznej jest regionalny rynek obejmujący obszar województwa

małopolskiego. Natomiast od strony przedmiotowej rynkiem właściwym są usługi weterynaryjne – stanowiące towar w rozumieniu art. 4 pkt 6 ustawy o ochronie (...) – świadczone przez lekarzy weterynarii należących do Izby. Szczegółowy katalog tych usług został określony przez Izbę w przedmiotowej uchwale w postaci cenników – wytycznych w sprawie wzorcowych cen minimalnych stosowanych w leczeniu zwierząt.

Zdaniem organu antymonopolowego, Izba - podejmując przedmiotową uchwałę - wykroczyła w sposób rażący poza ustawowy zakres zadań, określony w art. 29 i 10 ustawy o zawodzie (...). Jej podjęcie nie było związane ze sprawowaniem pieczy lub nadzorem nad należytych wykonywaniem zawodu lub jego ochroną, lecz miało na celu koordynację działań w zakresie ustalania cen minimalnych za usługi weterynaryjne pomiędzy konkurującymi ze sobą przedsiębiorcami. Powyższe działanie objęło wszystkich lekarzy weterynarii należących do Izby, albowiem podjęta przez nią uchwała wiązała – stosownie do treści art. 10 ust. 3 i art. 26 ust. 1 Kodeksu Etyki - wszystkich ówczesnych członków Izby, wykonujących zawód lekarza weterynarii. Uchwała ta spełniała więc przesłanki do uznania jej za porozumienie, określone w art. 4 pkt 4 lit. c ustawy o ochronie (...). Teza ta znajduje potwierdzenie także w orzecznictwie Sądu Najwyższego (tak: wyrok z dnia 7.04.2004r. sygn. akt II K 28/04) oraz doktrynie, gdzie podkreśla się, iż „do traktowania uchwał jako porozumienia nie jest konieczne nadanie im wiążącego charakteru dla wszystkich zrzeszonych przedsiębiorców, wystarczające jest bowiem, że zamiarem (celem) związku przedsiębiorców było wywołanie, w drodze aktu wewnętrznego, określonych zachowań przedsiębiorców.” (tak: „Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz,” E. Modzelewska – Wąchal, TWIGER W-wa 2002, str. 45).

Z zebranego materiału dowodowego wynika, iż przedmiotowa uchwała miała charakter cennika określającego ceny minimalne za usługi weterynaryjne świadczone przez członków Izby. Zamiar ograniczenia swobody podejmowania decyzji gospodarczych przez lekarzy weterynarii w zakresie ustalania cen za oferowane klientom usługi weterynaryjne został wyrażony *expressis verbis* w tej uchwale. Izba bowiem wprost stwierdziła, iż wprowadzenie cen minimalnych jest realizacją wniosków jej członków i ma na celu eliminowanie przypadków wykonywania usług poniżej ich kosztów i pozyskiwania usługobiorców w sposób nieuczciwy. Zaleciła ponadto wszystkim członkom prowadzącym prywatną praktykę, dążenie do utrzymania wysokości honorariów lekarsko-weterynaryjnych na minimalnym poziomie, określonym w uchwale.

Oceniając przedmiotową uchwałę stwierdzić należy, iż ceny za usługi weterynaryjne są cenami rynkowymi i mogą podlegać negocjacom pomiędzy lekarzem weterynarii a właścicielem zwierzęcia. Znajduje to potwierdzenie zresztą w treści art. 26 ust. 1 zd. 2 Kodeksu Etyki, który uznaje, że podstawą do ustalenia wysokości honorarium są m.in.: wkład pracy lekarza weterynarii, ponoszone przez niego koszty własne. W świetle powołanego przepisu cena (honorarium) powinna także uwzględniać wytyczne samorządu zawodowego. Kodeks Etyki przyznaje izbom możliwość formułowania wytycznych o charakterze ogólnym, których przedmiotem mogą być: wykonywanie zawodu oraz zasady ustalania honorariów. Nie daje jednakże żadnych podstaw do ustalania przez izby cenników, zwłaszcza określających ceny minimalne, które byłyby wiążące dla wszystkich należących do nich lekarzy weterynarii.

Usługi weterynaryjne świadczone są w warunkach prawnych wolnego rynku (czego dowodzi jednoznacznie również treść art. 32 i 46 Kodeksu Etyki, mówiąca o przestrzeganiu zasad uczciwej konkurencji), a cena jest jednym z podstawowych czynników kształtujących prawidłowe funkcjonowanie wolnego rynku. Dlatego też podjęcie przez Izbę przedmiotowej uchwały pozostawało w oczywistej sprzeczności z zasadami funkcjonowania wolnego rynku

oraz naruszyło ustawowy zakaz zawierania porozumień, których celem lub skutkiem mogło być wyeliminowanie, ograniczenie, lub naruszenie konkurencji na rynku usług weterynaryjnych poprzez ustalanie cen minimalnych na usługi weterynaryjne, ponieważ w rozważanym przypadku uchwała Izby posiadała znamiona takiego porozumienia.

Organ antymonopolowy nie dał wiary wyjaśnieniom Izby, że jej intencją nie było ograniczenie konkurencji na rynku usług weterynaryjnych, a stawki określone w uchwale nie były wiążące, lecz miały stanowić wytyczne dotyczące ustalania wysokości za usługi weterynaryjne dla lekarzy, którzy mogli stosować ceny niższe niż minimalne. Przeczą temu bowiem sformułowania zawarte w przedmiotowej uchwale oraz treść powołanych wyżej zapisów Kodeksu Etyki oraz ustawy o zawodzie (...), które nakładają na lekarzy weterynarii obowiązek bezwzględnego przestrzegania uchwał organów samorządu pod rygorem kar dyscyplinarnych, od upomnienia aż do pozbawienia prawa wykonywania zawodu włącznie. Należy bowiem zwrócić uwagę, iż tak określone rygory odpowiedzialności zawodowej mogły powodować, że lekarze weterynarii – w obawie przed podjęciem działań niezgodnych z Kodeksem Etyki i w celu uniknięcia ewentualnego postępowania dyscyplinarnego – mogli nie proponować klientom cen za usługi weterynaryjne niższych niż ceny minimalne, określone w przedmiotowej uchwale.

W świetle powyższego należy uznać za uwodnione, iż uchwała Nr 69/2002 Małopolskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej z dnia 18.09.2002r. w sprawie wysokości minimalnych stawek honorariów lekarsko-weterynaryjnych zalecanych do stosowania w wolnej praktyce spełniała kryteria porozumienia cenowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie (...)

Wobec podjęcia przez Izbę uchwały Nr 156/2004/III, na mocy której przedmiotowa uchwała Nr 69/2002 i wprowadzone przez nią cenniki utraciły moc, organ antymonopolowy uznał, że Izba zaprzestała stosowania zarzucanej jej praktyki ograniczającej konkurencję. Nastąpiło to w dniu 4.08.2004r. - tj. w dniu, w którym uchwała Nr 156/2004/III została podjęta i weszła w życie. Z tym dniem uchylony został bowiem obowiązek przestrzegania przez członków Izby postanowień przedmiotowej uchwały i stosowania cen minimalnych.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w pkt I sentencji decyzji i stwierdzono zaniechanie stosowania porozumienia.

Stosownie do treści przepisu art. 101 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 101 ust. 5 ustawy o ochronie (...) organ antymonopolowy może nałożyć na związek przedsiębiorców karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu określonego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 5, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 6 i 7 ustawy.

Zgodnie z treścią art. 104 ustawy o ochronie (...) przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności uprzedniego naruszenia przepisów ustawy. Zarówno w orzecznictwie polskim, jak i europejskim podkreśla się, iż uzgadnianie cen przez konkurentów zaliczane jest do najcięższych przypadków naruszenia prawa antymonopolowego (tzw. hardcore restriction – przyp. własny UOKiK). W sposób bezpośredni godzi nie tylko w interesy partnerów rynkowych, ale także kolejnych uczestników obrotu towarowego. (tak np.: St. Gronowski „Ustawa antymonopolowa – komentarz” CH BECK Warszawa 1999 s. 171).

Biorąc powyższe pod uwagę, organ antymonopolowy postanowił skorzystać z przysługujących mu, na podstawie art. 101 ust. 1 i 5 ustawy o ochronie (...), uprawnień i nałożyć karę pieniężną na Izbę – jako związek przedsiębiorców, uznając, iż powinna mieć ona charakter prewencyjny i zapobiec w przyszłości takim samym lub podobnym działaniom Izby.

Przyjmując, że kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu, nałożono karę w kwocie 6.000 zł, która odpowiada wysokości 3% przychodu osiągniętego przez Izbę w roku rozliczeniowym 2003, tj. poprzedzającym rok nałożenia kary, co stanowi około 33% maksymalnego zagrożenia ustawowego.

Nakładając karę, organ antymonopolowy wziął pod uwagę okoliczność, iż Izba zaniechała stosowania praktyki ograniczającej konkurencję oraz jej potencjał ekonomiczny, którego źródłem są składki członkowskie wpłacane miesięcznie przez lekarzy weterynarii wykonujących zawód. Stosownie bowiem do stanowiska prezentowanego przez Sąd Najwyższy (tak: wyrok z dnia 27.06.2000r. sygn. akt I CKN 793/98) kara winna pozostawać we właściwej proporcji do potencjału ekonomicznego sprawcy oraz korzyści jakie osiągnął lub zamierzał osiągnąć. Jest ona nakładana i wykonywana w celu zachowania i przestrzegania obowiązującego porządku prawnego. Kara winna spełniać swoją rolę represyjno-wychowawczą i uwzględniać w dostatecznym stopniu wywołane zagrożenie interesu publicznego.

Mając powyższe na uwadze, organ antymonopolowy orzekł, jak w pkt II sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie (...) w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatura w Krakowie, pl. Szczepański 5

Karę pieniężną – stosownie do treści art. 105 ust. 4 ustawy o ochronie (...) - należy wpłacić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000.

Z up.
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Barbara du Vall
Dyrektor Delegatury

Otrzymują:

**1 x Małopolska Izba Lekarsko-Weterynaryjna, 33-100 Tarnów, ul. Braci Saków
1 x a/a RKR**